

A pesti utca

Reggelente a gépszekereken, villamosokon mindenki morcosan, duzzogva ül a helyén. Egy szót se beszél senki. Mintha csupa megvert gyermek ülne itt, aki mérgében hallgat.

Délben mindenki siet, éhes és türelmetlen. Mindenki veszekszik. Olyan zajos a kocsí, mintha csupa haszontalan nebuló ülne benne.

Este mindenki álmos és ernyed, mint a szepegő csecsemő. Ágyba vágyódik. Aludni szeretne, szépeket álmodni. Reggel megint jókor kell fölkelni. Kezdődik újból az egész.

•

Éjjel van. Sötét a város. Egyik forgalmas téren üvegkalitka világít, rikító fénnel. Az üvegkalitban könyveket, újságot, csokoládét árulnak. Olyan ez a világos pont a vak éjszakában, mint világítótorony a tengeren. Benn őszhajú nő ül egy széken, s félrebillent fejjel, édesdeden alszik. A nagy világosságban arcának minden vonása, redője élesebben látszik. Még a nyála is csorog kissé a mély kábulatban. Künn az arra járók közül többen megállnak az üvegkalitka előtt, vásárolni szeretnének. Nem keltik föl az alvót, sajnálják. Mosolyogva nézik, s türelmesen várják-várják künn a hideg éjszakában, hogy az ott benn fölbredjen. Szeretnék karjukba venni, szépen gyöngéden ágyba fektetni, betakargatni. Mennyi gazdátlan gyöngéd-ség van még ebben a gyötrött emberiségben.

•

Koradélután. Az utcák néptelenek. Különösen a Belváros kihalt. Egy középület kapujában koldusasszony ül, kisgyermekkel. A gyermek kezében dióskalács. Szeme boldogan csillog. Anyja játékosan csiklandozza őt, cicázik vele, kacagnak, hancúroznak. Az utcán alig jár ember. Úgy érzik, hogy egyedül vannak, övék a világ. Bátran játszhatnak, örülhetnek. Most nem kell sajnálkozást kelteniök. Ebédszünet van, részleges munkaszünet. Az ő munkájuknak, a boldogtalanságnak is rövid szünetet engedélyeznek. Nemsokára megindul az utca forgalma, s akkor ők is, mint a többi robotos, munkába

állanak. Ki-ki a maga mesterségét folytatja. Az ő mesterségük az, hogy szálat-
mat ébresszenek.

•

Szűcslegény óriás, fehér jegesmedve-bőrt cepel az utcán. Aki látja, meg-
rezzen, s ijedten tér ki előle egy-egy lépésnyire. Tudják, hogy nem él a
jegesmedve, tudják, hogy nem bánt, tudják, hogy nem valóság, de a rémtől
való félelmet még az őserdőkből hozta magával az emberiség. Nem tehet
ellene. Még a fenevad árnyékától is rémüldözik.

•

Kisleány babájával sétál az utcán. Csakhogy ez nem afféle rendes baba,
hanem – szörnyűség – néger baba.

Másik kislány jön vele szemközt az édesanyjával. Nézi, nézi a babát kí-
váncsian, félősen, kissé izgatottan. Húzódozik is, de vonzza is az idegen faj-
tájú, fekete bábú.

– Csúnya baba – szólal meg végre megvetően.

A másik kislány egy pillanatra meghökken, de aztán büszkén kihúzza
magát, s ezt mondja:

– Nem pogány. Már meg van keresztelve ...

1931. december 22., kedd, 4. old.